

DEBRECZENI UJSÁG

Előfizetési ára egy hóra 2.40 P. Negyedévre 7 P. Félévre 14 P. Egész évre 26 P. Egyes szám ára hétköznap 10, vasárnap 20 fillér.

HÁSDUFELD

Felolvasó szerkesztő:
Füves KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

Szerkesztőség és nyomda József kir. herceg-utca 14
Telefon 23-48. Kiadóhivatal Kossuth-utca 3. szám.
Telefon: 21-41.

Féláru jegyszelvény olvasóinknak az Urániában és az Apollóban

A kézműves ipar és a dunai konföderáció

Irtja: Perlaki György

v. országgyűlési képviselő, az Országos Kézműves Testület igazgatója.

A világ gazdasági közvéleménye nagy figyelemmel kíséri azokat a tárgyalásokat, amelyeknek célja a dunai államok gazdasági összefogása, együttműködése. A magyar kézművesek részéről az elgondolást örömmel üdvözölhetjük, mert reméljük, hogy a tervezett összefogás orvosolni fogja azokat a bajokat, amelyek gazdasági válságunk előidézésében fő tényezők voltak. Ez a remélt kedvező fordulat, természetesen csak úgy következhet be, ha a mezőgazdaságunk fogyasztó piacai: Németország és Olaszország is bekapcsolódnak a dunai államok gazdasági együttesébe. E nélkül mezőgazdaságunk fogyasztó területe nem növekszik annyira, hogy fölöslegünket teljes mértékben fel tudná venni és így a mezőgazdasági cikkek értékesítési lehetőségét előmozdítani. Ha azonban Németországot a nagyhatalmak rábírnák, hogy velünk szemben eddig folytatott elzárkózó politikájával szakítson és ennek következtében mezőgazdasági termékeink előtt megnyissa a kaput, akkor a javulás nemcsak a mezőgazdasági téren, hanem ipari téren is remélhető.

A kézműves sorsa legnagyobb fogyasztójának, a mezőgazdasági néprétegeknek a sorsával függ össze. Ha a mezőgazdasági értékesítés javulása következtében ennek a néprétegnek a felvevő képességét, fogyasztóképességét növeljük, az ipar, a kézművesség újból munkához juthat és így helyzete megjavulhat. Ezzel az eredményrel azonban még nem lehetünk megelégedve, mert fejlett kézműiparunk részére a magyar fogyasztó-terület már kiesik bizonyult. A legjobb konjunktúrális időben érezhetjük azt, hogy kézműiparunk többet tud termelni, mint amennyit hazai fogyasztóközönségünk felvehet. A gazdasági tárgyalások folyamán, tehát arra kell törekednünk, hogy a kézműves termékeink részére, különösen a balkáni államokban piacokat tudjunk teremteni. A Balkán kapuit a magyar kézműipar részére meg kell nyitni.

A kézműiparosságot az új gazdasági helyzet új problémák elé állítja. A kézműves népek figyelnie kell arra, hogy az új gazdasági helyzet előnyeit ne csak a mezőgazdaság és a gyáripar, hanem a kézművesség is élvezhesse.

Mint hogy, a hírek szerint, a gazdasági együttműködést preferenciális vámok, vagy kontingensek révén óhajtják megteremteni, a kisiparnak meg kell erősítenie azokat a szervezeteit, amelyeknek segítségével élvezheti a preferenciális vámok előnyeit, vagy pedig a kontingentálási rendszerrel kivetheti részét a különbözőképpen megállapított kontingensekből. Egyé-

Az osztrák nemzetgyűlésben nyíltan hangoztatták, hogy megbukott a Tardieu-terv

A szövetségi kancellár még reméli, hogy megtalálják a megegyezés útját

Bécs, április 28.

A nemzetgyűlés ma délután ült össze a javaszi ülészsakra. Az ülést a szövetségi kancellár kormánynyilatkozata vezette be. A kormánynyilatkozatban a kancellár foglalkozott Ausztria és a külföld között fennálló kereskedelempolitikai viszony módosítására vonatkozó osztrák javaslatokkal. Ha ezek a javaslatok sokszoros visszhangot idéztek is elő — mondotta —, mindenütt felszínre került az a határozott gondolat, hogy eljött az időpontja az érdekelt államok megegyezésének és annak, hogy a Duna-medencében és ezen kívül is újra talpra állítsák a közgazdaságot. Ausztria számára nem volt éppen ör-

vendetes, hogy Londonban nem tudtak mindjárt egy bizonyos tervben megegyezni, de ez érthető a kérdés bonyolult voltánál fogva. Annak a reményének adott kifejezést, hogy még megtalálják a megértés útját. Senkit sem ejt eszébe, hogy a problémák mellett a politikai probléma is felmerült. Ausztria szilárdan eltökölte, hogy minden más állammal, amely az ő álláspontján áll, gazdasági összeköttetéseit kiépíti. Legfőbb ideje, hogy az eszmecsere területét elhagyják és a cselekvéshez fogjanak, mert ez Ausztria számára egyenesen ekziszcenciális kérdés.

A kancellár beszéde után a szociál-

demokrata dr. Bauer hangoztatta, hogy a Tardieu-terv megbukott. — Ausztriának nincs joga ezen sajnálkozni, mert a terv egyáltalán nem felelt volna meg a gazdasági szükségleteknek. Hueber képviselő és dr. Straffner, a nagynémetek képviselője terjesztették elő indítványukat, amelyekben a nemzetgyűlés azonnali feloszlását kívánták. Psulits keresztény-socialista képviselő a feloszlátás ellen szólalt fel. A nemzetgyűlés kérdésében egyhangulag úgy határozott, hogy az erre vonatkozó indítványokat az alkotmányjogi bizottság elé utalja. A Ház ülésének befejezése után a pártvezérek tanácsa ült össze.

Korányi pénzügyminiszternek határozott programja van a gazdasági helyzet rendezésére

A pénzügyi tárca költségvetésének bizottsági tárgyalása

Budapest, április 28.

A Ház pénzügyi bizottsága esütörtökön délelőtt Ugron Gábor elnöklésével ülést tartott és azon a pénzügyi tárca költségvetését tárgyalta. A kormány részéről a pénzügyminiszter és Jakab Oszkár államtitkár vettek részt az ülésen.

Temesváry Imre előadó ismertette a pénzügyi tárca, az államadóssági békeszerződési terhek és nyugellátások költségvetését s kiemelte, hogy a pénzügyminiszter sohasem volt olyan súlyos helyzet-

ben, mint az 1932—33. évi költségvetés összeállításánál. A pénzügyi tárca költségvetése visszatükrözi azt a szomorú képet, amelyet a fogyasztó- és vásárlóképeség csökkenése a gazdasági élet minden ágában előidézt, aminek a következménye az állami bevételek fokozatos elsorvadása.

Ismertette ezután a pénzügyi tárca kiadásait, amelyek végösszege a múlt évi 132,3 millióval szemben 105,9 millióra csökkent. A bevételek 813,6 millióról 743,2 millióra apad-

tak. Megvilágította az egyes állami bevételek visszaesésének okait. A csökkenés a legkirívóbb a vámjövédéknel, ahol együttevve 72 millió visszaesés mutatkozik az előző évvel szemben.

Örfy Imre szerint a hitelügyi tanács legutóbbi kamatrendeletének kiadásánál nyilvánvalóan a bankok befolyása jutott túlsúlyra. A rendeletet a vidéki pénzügyintézetek érdekében sürgősen meg kell változtatni. Ezután hangoztatta, hogy az egyes állami, gazdasági és pénzügyi prob-

nenként a kisipar ezen új gazdasági helyzet előnyeiben nem részesülhet, csak szervezett formában. Ezt a körülményt az intéző köröknek meg kell fontolniuk és arra kell törekedniük, hogy a kisipari gazdasági szervezetekbe friss életet és új erőt öntsenek. Nagy hiba lenne az, ha a gazdasági intéző körök a jelenlegi ipari gazdasági szervek működését megbénítanák, vagy gyengíteni akarnák. Az ipari gazdasági szervek megbénításával elválnak azokat a gazdasági ereket, amelyeknek segítségével a kézművesség az új világ gazdasági helyzetbe belekapcsolódhat.

Gazdasági szerveink azért nem érthették el a kívánt eredményeket, mert a számszerűség volt mindig a döntő tényező és nem az a lélek, amely a gazdasági szervezetben él.

A gazdasági szervekdestől a kisiparosságnak nem szabad idegenkednie. Teljes erővel azon kell lennie, hogy szakipari szöveteit (export-szöveteit, anyagbeszerző szövetei-

zetek stb.) minél erőteljesebben építtessenek ki. A kézművesség jól felfogott érdeke az, hogy ebből a munkából maga is kivegye a részét. Ne várjon minden felülről, hanem maga is igyekezzék tehetségével és tudásával a cél érdekében dolgozni.

Nem szabad bevárni a gazdasági jövő képeinek teljes kialakulását. Ne akkor lépünk a cselekvés mezéjére, amikor már teljesen befejezett tények előtt állunk! Előre meg kell kezdeni az előkészítő munkálatokat. Arra kell törekednünk, hogy a kézművesség hivatott érdekképviseletét szóhoz jussanak már az előzetes tárgyalásoknál, hogy a tárgyalások alkalmával megteremthessék a jövő helyzet képét és ennek ismeretében tehessék meg a szükséges lépéseket.

A jelenlegi súlyos gazdasági viszonyok és a jövő kilátásai egyaránt arra figyelmeztetik a kézműiparosságot, hogy a múltak torzalkodásait ne bolygassa. Természetes, hogy a világ gazdasági helyzetben változásnak kell

bekövetkeznie, mert a mai helyzet a polgári társadalmi rend veszélyeztetése nélkül tovább nem tarthat fenn. Erre a belátásra jutottak Európa vezető államférfiai is, ezért telték meg a kibontakozás felé a kezdeményező lépéseket. A kibontakozás azonban csak akkor lesz jó, ha az elméleti embereken kívül a termelő rétegek képviselői is szóhoz jutnak, ha mód adatik arra, hogy a nagy államférfiak nagy elgondolásai, jobban mondva az ezek részéről kifundált gazdasági keretek az élettel töltsenek ki. A keretek kitöltése lesz a mi feladatunk. Ennek a feladatnak azonban csak akkor felelhetünk meg, ha a magyar vezető gazdasági politikusok is átérzik a kézművesség helyzetét. A magyar kézművesek nagy társadalmi rétege sok szenvedésével kiérdemelte azt, hogy figyeivel behatóan foglalkozzanak, hogy érdekképviseleteik terveit meghallgassák és ha kell, még áldozatokat is hozzanak, azok megvalósítása érdekében.

A lap ára 10 fillér

lémák külön-külön nem oldhatók meg, az egész rendezés pedig előreláthatóan hosszabb időt igényel. Ezért erélyes rendelkezésre van szükség.

Tomesányi V. Pál a vidéki pénzügyintézetek érdekében kérte a hitelkeretek emelését, hogy ezek az intézetek betéteiket visszafizethessék. Felvilágosítást kért arról, van-e lehetőség a borfogyasztási adó eltörlésére és bor forgalmiadó pótlására.

Bethlen a demagógia ellen

Bethlen István gróf hangsúlyozta, hogy nemcsak hogy elfogadja a költségvetést, de szerencsét kíván a pénzügyminiszternek azért, mert sikerült a költségvetés egyensúlyát biztosítani. Reméli, hogy a gazdasági élet mostmár inkább javulni fog és így a költségvetés nemcsak reálisnak bizonyul majd, de valószínűleg már rezervákat is biztosítani fog. Ezután üdvözölte a pénzügyminisztert, mert exposéjában merészen szembeszállt azzal a demagógiával, amely ma már rákfenéjévé lett a közéletnek. Nézte szerint legjobban úgy lehetne szembeszállni a felburjánzott demagógiával, ha évről-évre a tényleges helyzetnek megfelelő adóstatistikát tennének közzé, amelyből minden társadalmi réteg megterhelését meg lehetne állapítani. Végül azt kérdezte, hogy valamennyi függő adósság

Korányi pénzügyminiszter beszéde

A pénzügyminiszter válaszolt ezután a vita során felmerült kérdésekre. A kamatláb kérdésével kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a köz-kivánság arra irányult, hogy a kamatszínvonalat leszállítsák. Ez a leszállítás hozta magával azt is, hogy a vidéki kisebb pénzügyintézetek kamatmarge-a összeszorult és átlag 1 és fél százalékot tett. Ez a kamatmarge valóban nem jelentékeny a mai nehéz viszonyok között és hosszú ideig aligha fenntartható.

A kamatleszállítás kérdésével kapcsolatban utalt még arra, hogy a belföldi hitelhelyzet ugyszólván túlnyomórészt a külföldi hiteleknek függvénye. Arra kell tehát törekedni, hogy külföldi adósságaink mielőbb végleges rendezést nyerhessenek, ami természetesen együtt járna a kamatfeltételek és törlesztési feltételek gyökeres revíziójával. Ebben az irányban mostmár megértést találunk a különböző külföldi hitelvezetők között, különösen a külügyi és pénzügyi nehézségeink rendezése céljából határozott programja van, amelynek első pontja volt a költségvetés egyensúlyának helyreállítása.

Ezután megnyugtató választ adott az egyes kérdésekre vonatkozóan. A racionalizálást évek óta sürgetik minden oldalról, de annak tényleges végrehajtása nemcsak a kormány akaratától, hanem az egész közvéleménytől is függ.

A nyugdíjtörvénnyel rövid időn belül foglalkozni kíván, azonban a jelenlegi időpontban sürgősebbnek tartja a közgazdasági és pénzügyi kérdések megoldását. A családi pótlék csökkentését a mai viszonyok között nem tartja tulzottnak, egyébként a mostani redukciónak mind olyannak tekint, amelyek csak átmenetileg lehetnek érvényben, míg azt a költségvetés egyensúlyára feltehetően megkívánja.

A dohánytermelés érdekében az állam ma is elmegy a végső határig, foglalkozik azonban azzal a gondolatokkal, hogy a jövőben a gyengébb minőségek javítására fordítsák a súlyt.

Bessenyei Zénó felszólalására, aki a borfogyasztási adó kérdésében megnyugtató intézkedést kért

Kalmár Tibor dalköltő magyar nótaestje

ma este fél 10 órakor

az Arany Bika Bocskay termében.

Asztalrendelés 34-54. telefonon.

szolgálata biztosítva van-e a költségvetésben.

Schandl Károly hibáztatta a parlamentben legutóbb elhangzott elszólásokat, amelyek a valuta iránti bizalmat minden komoly alap nélkül megingathatják és amelyek a pénzügyintézet betétállomány esetleges csökkentését idézhetik elő.

Lakatos Gyula hitelügyi kérdésekkel foglalkozott. A zálogleveles kölcsönöknek záloglevelekkel történő visszafizetését tovább már nem halasztható követelménynek tekinti, úgy a gazdátársadalom adóterheinek való enyhítését, mint az ingatlanforgalom élénkítése szempontjából. Hangoztatta, hogy külföldi hitelezőink sem követelhetik, hogy olyan magánjogokat kobozzunk el, amelyek az adósok javára ki vannak kötve. Az adósok által fizetett kamatokat végleges fizetésül kell elfogadni.

összehasonlítjuk az összeadózással a mezőgazdaság részesedését, az utóbbi egyáltalán nem megy túl azon a mértéken, amely a jelenlegi rossz viszonyok között indokolt.

Egyébként helyesli Bethlen István gróf eszméjét az adóstatistikáról és ilyet fog is készíttetni Ezt a kérdést majd teljesen megvilágítja.

A hitelszövetkezetek támogatása

A hitelszövetkezeteket a hitel-szervezet egyik legfontosabb részének tartja. Távolról sem hibáztatja azokat a hitelakciókat, amelyeket a múlt kormány a hitelszövetkezetekre bízott. Abban az időben lehetetlen lett volna a kellő mennyiségű olesó tőkét megszerezni a kisebb mezőgazdák számára másképpen, mint az állam égisze alatt. De éppen a szövetkezetek érdekében hangsúlyozza, hogy a hitelszövetkezetek autonómiáját úgy, mint azt a törvényhozás annakidején is kontemplálta, biztosítani kell. Ezért tartja célszerűnek, hogy a rendelkezésre bocsátható tőkéket fordítsák az ilyen közérdekű intézmények megerősítésére. Megnyugvással állapította meg ezután, hogy a pengő vásárlóereje teljesen stabil, ezidőszent még külföldi értékelése sem változott meg közel egy év óta. A pengő szilárdsága az az alap, amelyen a költségvetés realitása is nyugszik.

A miniszter felszólalása után a pénzügyi tárca költségvetését általánosságban és részleteiben is elfogadták s ezzel a jövő évi költségvetés bizottsági tárgyalása véget ért.

Kétezerhatszáz pengőt elraboltak egy békéscsabai trafikosnőtől

Békéscsaba, április 28.

Özv. Perlaky Béláné trafikosnő és özv. Antal Mihályné kocsin Elekre igyekeztek a nagytrafikba dohányárúért. A kocsin csak a két asszonyt, Antalné hajtotta a lovakat. Két kerékpáros férfi megállásra kény-

szerítette a kocsit. Az egyik férfi Antalnéét úgy fejbévágta, hogy az elájult, a másik pedig Perlakynőre vetette magát és elraboltak 2700 pengőt. A két asszony az eleki csendőrségnél jelentette a rablótámadást.

Szovjetoroszország lázasan fegyverkezik Japán ellen

London, április 28.

A Morning Post feltétlenül hitelt érdemlő forrásból arról értesül, hogy a szovjet minden képeletet felülmúló arányú hadikészülődéseket folytat a távoli Keleten. A múlt év vége óta számos lovas- és tüzérezredet Kelet-Szibériába helyeztek át, ahová egyszersmind óriási municiókészleteket, rengeteg repülőgépet, tankokat, nehéz és könnyű ágyukat és műszaki felszerelést szállítottak a helyszínen toborzandó ezredek felszerelésére. Különös súlyt helyeznek a GPU-alakulatok kiépítésére a távoli Keleten, ahol egyszersmind kínaiakból és koreaiakból álló ezredek is alakítanak, akiknek izzó japánellenes gyűlöletét a szovjet ki akarja aknázni.

A vladivosztoki zóna megerősítését német mérnökök vezetésével

november óta lázasan dolgoznak. A régi erődöket mind átépítették, az erődök közt új utageket állítottak fel, a vladivosztoki tengerészeti vezérkart kronstadti és szebasztoli régi haditengerészeti tisztekkel és német szakértőkkel egészítették ki, magában Vladivosztokban, valamint Ruskyn, Askold- és Putjatin-szigeteken hatalmas repülőgép-, hidrolán- és buvárhajó-bázisokat építettek. Nikolajevszkából husz buvárhajót szállítottak szétszerelve Vladivosztokba, ahol többszáz mérnök vezetése alatt összeállították és vízrebocsátották őket. Egy hónapon belül újabb buvárhajókat bocsátanak vízre. A Possziet-öbölben, a koreai határ közelében ugyancsak hatalmas erődöket építettek repülőgép- és buvárhajó-bázisokkal.

Apponyi Albert genfi tanácskozásai

Genf, április 28.

Apponyi Albert gróf meglátogatta sir Eric Drummond népszövetségi főtitkárt. Ezután Brüning német kancellárt látogatta meg, majd MacDonald angol miniszterelnöknel reggelizett.

21.000 pengős tűzkárt fizettek ki a Debreceni Fűszerkereskedelmi Részvénytársaságnak

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A Debreceni Fűszerkereskedelmi R.-T. helyiségeiben, melyet azóta igazgatója, Lukács N. egyéni céggé alakított át annakidején, nagyobb tűz pusztított. Az érdekeltek most megegyeztek a biztosítást vezető Generalival és a megegyezés értelmében 21.000 pengő kárt fizetnek ki a biztosítóintézetek a vállalatnak.

Borzalmas vasuti szerencsétlenség Amerikában

Stoutbend (Indiai állam.), április 28

A Montreal és Chicágó között közlekedő gyorsvonat Southbendnél egy hidon kiklott. Az egyik vagon egy házra esett. A kisiklás következtében egy asszony meghalt. A mozdonyvezető és a fűtő olyan súlyos égési sebeket kaptak, hogy a katasztrófa után rövid idő múlva meghaltak. Két utas súlyosan megsérült.

A kormány nem emeli fel a forgalmiadó kulcsát

Budapest, április 28.

Az egyik budapesti napilapban olyan tartalmú közlemény jelent meg, hogy a kormány a bookmakereket mentesíti az általános forgalmi adó fizetési kötelezettség alól akkor, amikor az általános forgalmi adó kulcsát a közelmúltban 2 százalékról 3 százalékra emelte fel és most ismét 4,5 százalékra akarja felemelni. A 2 százalékos textilázis adó bevezetésével pedig a különböző textilárak forgalmi adó terhére majdnem duplájára emeli.

Nem helytálló az az állítás, hogy a bookmakereket felmentette volna a kormány az általános forgalmi adó fizetési kötelezettség alól, mert azok az általános forgalmi adóról szóló törvény életbeléptetésétől 1921. szeptember 1-től kezdve a mai napig is fizetik az általános forgalmi adót és a kormány a jövőben sem szándékozik őket a forgalmi adó kötelezettség alól felmenteni.

A közleménynek az az állítása is téves, hogy a kormány az általános forgalmi adó kulcsát 4,5 százalékra kívánja felemelni. A kormány a forgalmi adó kulcsának felemelésére nem gondol.

Nem helytálló az az állítás sem, hogy a textilázis 10 százalékos kulcsa a terhet duplájára emelné, mert a váltásávkulcs megállapítása lekiismeretes és pontos számítások alapján történt, amelynek helyességét maga az érdekeltég is ellenőrizhette.

ÉLŐ BARÁNY

kapható déntek délig, Bethlen-u. 51.
1318

Letartóztatták a Kreuger-konzern három igazgatóját

Stockholm, április 28.
A rendőrség ma letartóztatta a Kreuger-konzern 3 vezető igazgatóját. A letartóztatás okáról még hivatalosan nem nyilatkoztak.

A kultuszminiszter intézkedik a tankönyvek árának leszállítása érdekében

Budapest, április 28.
Karafiáth Jenő közoktatásügyi miniszter a tankönyveknek olcsóbbá tétele ügyében újabb intézkedést tett, amennyiben a miniszterium keretén belül működő könyvbírálóbizottságot riasította, hogy tegyen előterjesztést a tankönyvek árának további leszállítása érdekében.

Botrányos verekedés a dublini parlamentben

London, április 28.
A dublini parlament igalmak között folytatta az eskü eltörléséről szóló törvényjavaslat tárgyalását. A rendkívül viharos szövegben a pártok egymás viselt dolgait fejtegették és a képviselők egymásnak rohantak, egymást torkon ragadták. Csak nagy nehezen sikerült az általános verekedést megakadályozni.

Agyonlőtte magát egy budapesti táblabíró leánya

Budapest, április 28.
Gál László ítélőtáblai bíró ma délután bejelentette a főkapitányságon, hogy Zsófia nevű 22 éves orvostanulmányozó leánya hazulról eltűnt és levetélben azt közli, hogy öngyilkos lesz. Az esti órákban a főkapitányságra jelentés érkezett, hogy a Glück Frigyes-uton átlőtt fejjel holtan találtak egy leányt, akire teljesen ráillik a bejelentés adatai.

Elloptak egy láda aranyat

Meseritz (Pozeni tartomány) apr. 28.
A szerdára virradó éjszaka Bealschen lengyel határpályaudvar elzárt területéről elloptak egy láda aranyat, amely Hollandiából érkezett a lengyel Állambank címére. Az elloptat aranyszállítvány értéke 60,900 marka. Egy vámtisztviselőt és egy vasuti munkást a tett elkövetésének gyanúja miatt letartóztattak. Az arany hollétének kikutatására széleskörű munka indult meg. A letartóztatottak mindent tagadnak.

Gróf Hadik János eladta ezerötszázholdas birtokát

Budapest, április 28.
Gróf Hadik János seregélyesi birtokához tartozó 1000 holdas Pálinka-láz majorját, melyet eddig Barta Lajos bérelt és az 500 holdas terjedelmű Sándormajorot, melyet gróf Hadik Béla saját kezelésében tart, eladta gróf Mailáth Lászlónak (Mödling) 800 pengős átlag árban. A vétel új módon körülbelül 1,240,000 pengő. Érdekes kikötés, hogy gróf Mailáth László úgy intézkedett, hogy halála után ez a birtok gróf Hadik Béláé lesz, aki tudvalegyően a közelmúltban vette el gróf Széchenyi Washingtonj magyar követ és Wandering Gladys leányát. A licet. A birtokvétel ületéke 62,000 pengő volt.

Ankétot hív össze a kultuszminiszter a közgazdasági egyetemnek a debreceni egyetembe való beolvasztása ügyében

Budapest, április 28.
A közgazdasági egyetem bizonytalan sorsa már régóta foglalkoztatja az illetékes tényezőket anélkül, hogy bármiféle irányban döntöttek volna ennek az egyetemnek a fönntartása, vagy megszüntetése kérdésében. Karafiáth kultuszminiszter most elhatározta, hogy legközelebb ankétot hív össze ebben az ügyben. A kultusztervező tárgyalásának során ugyanis Bethlen István gróf szólott hozzá a pénz-bizottsághoz ehhez a kérdéshez. Bethlen kifejtette, hogy véleménye szerint minines értelme annak, hogy Buda-

pestben, ahol a gyakorlati oktatás lehetőségére teljesen hiányzik, fenntartsuk a közgazdasági egyetemet. A **mezőgazdasági egyetemet tehát be kellene olvasztani a debreceni egyetembe.**

A közgazdasági egyetem főbb részét pedig teljesen meg kell szüntetni. Bethlen állásfoglalásának eredményeképpen Karafiáth Jenő legközelebb ankétot hív össze ebben az ügyben, az ankétre meghívja a szakértőket is és a tanácskozás eredményéhez képest igyekszik majd a közgazdasági egyetem problémáját megoldani.

A német és francia delegátus éles vitája a leszerelési értekezleten

Genf, április 28.
A leszerelési értekezlet tengerészeti bizottságában ma délután Dumont volt francia tengerészeti miniszter beszédével bezárult a támadófejezetről folytatott általános vita. Dumont nyomatékosan hangsúlyozta, hogy nem bizonyos fegyverek megszüntetése, hanem azok szabályozása a lényeges. Beszéde további folyamán néhány támadást intézett Németország ellen, amelyekre Rheinbaben báró német delegátus azonnal válaszolt. A német delegátus arra a támadásra, amely szerint Franciaországnak a legutóbbi évszázadban négy inváziót kellett elszenvednie, megjegyezte, hogy a bizottságnak nem feladata a történelmi problémák megoldása. Ezenkívül bizonyos „invázióknak”, különösen a Napoleoni időkben francia rászórló kiinduló támadások voltak előzményei, ha a francia delegátus szükségesnek tartotta bizonyos fegyverekkel a világháborúban történt visszaélésekről beszélni, arra az a válasza, hogy a világháborúban majdnem valamennyi hadseregbe történtek ilyen visszaélések. Végül azt a kérelmet intézte a francia megbízottnak, hogy a további üdvös tanácskozások értelmében hasonló pontokat ne kerüljen be a vitába.

Kommunista társaságot lepleztek le egy színész lakásán

Budapest, április 28.
A főkapitányság politikai osztályának detektívjei megfigyelték, hogy a Hajós-utca 15. számú házban egy színész lakásán kommunista összejöveteleket tartanak. Ezek után váratlanul rajtaütöttek az egybegyűlt társaságon, amelynek tagjait előállították a rendőrségre. A kom-

munista összejöveteleken résztvevők közül Friedmann Imre lakosságát, Weiner Miklós aranyművest, Kráner Arnold szabósegédet és Hartos Flóra vegyészt az állami és társadalmi rend felforgatására irányuló büncselekmény gyanúja miatt a rendőrség letartóztatta.

Elfogtak egy dinamitos merénylőt, aki felrobbantotta egy borsodi községi jegyző házat

Miskolc, április 28.
Múlt év márciusában dinamittal aláaknázták Bolumba László jolszavói községi főjegyző házáat. A robbanás hajnalban következett be, de a dinamitnak csak egy része robbant fel. A falak megrepedtek ugyan, de emberéletben nem esett kár. A nyomozás annak idején holtpontra jutott, most egy névtelen feljelentés érkezett a csendőrségre, hogy a dinamitos merényletet Farkas Lajos utkövező munkás követte el bosszúból a főjegyző ellen.

Farkast a terhelő adatok alapján a csendőrség letartóztatta.

A református egyetemes konvent tanácskozásai

Budapest, április 28.
A református konvent csütörtöki ülésén egy határozatában konstataulta, hogy sok iskolafenntartó egyház összes terheinek ma már 90 százalékát iskolafenntartási költségek teszik és hogy a súlyos évek felrakoztatásával sem lehetett a kormánytól általános jellegű kedvezőbb intézkedést kieszközölni.

Szentpéteri Kun Béla dr. debreceni egyetemi tanár a jogi oktatás reformja dolgában szólalt fel. — Ugyancsak Sz. Kun Béla beszélt a középiskolai tanítás létszámának szigorúbb osztályozás alapján való csökkentéséről. Minden javítóvizsgálatnál, ha egy tárgyból kell is javítót tenni, a legszigorúbb mértéket alkalmazzák az intézetek. Az egyes tárgysorozatoknál Benedek Sándor, Ravasz László dr. és Antal Géza dr.

püspökök, Benedek Zsolt dr. és mások szólaltak fel. A csütörtöki ülést délután félkettőkor zárta be az elnökség.

Délután a konventi bíróság tárgyalta. Pénteken délelőtt az egyetemes konvent ülése előreláthatólag befejeződik.

Családi dráma Berlinben

Pankowban ma délelőtt a 35 éves Weberné lakásának hálószobájában agyonlőtte még ágyban fekvő 7 éves Rudolf nevű fiát, majd saját magának felvágta az ütőerét és felakasztotta magát az ajtókilincse. Weberné nemrégiben vált el az urától. Valószínűleg a válás végleges kimondása miatt érzett elkeseredésében követte el tettét.

Kémek kivégzése Lengyelországban

Varsó, április 28.
Lidában — Vilnai terület — két fehérorosz parasztot a különbiróság — Szovjetországra javára elkövetett kémkedés miatt — halálra ítélte. Minthogy Moszcicki államfő nem élt megkegyelmezési jogával, az elítélteket tegnap felakasztották.

Tarnopolban (Keletgalícia) öt ukránt állítottak kivételes bíróság elé politikai gyilkosságok miatt. Három közülük halálra ítélték, a két másikat a rendes bíróság elé utalták.

Egy leány agyonlőtte birtokának árverési vevőjét

Bukarest, április 28.
Baltiában tegnap árverezték egy Gornar Mária nevű 18 éves leány földjét és házát. Az elárverezett birtokot egy Oganovic nevű sokszoros milliós vevte meg, aki az utóbbi időben sorra vásárolta az árverésre kerülő ingatlanokat. A leány az árverés után a kapuban megleste Oganovicot és agyonlőtte. A leányt letartóztatták.

Óriási veszteségek az amerikai gyárban

London, április 28.
Az Egyesült Államok négy legnagyobb acélműve, beleértve az United Steel Corporation, az év első negyedében összesen 40 millió dollár tiszta üzleti veszteséget szenvedett. A veszteség miatt nem fogják a tartalékalapokat igénybe venni, hanem valószínűleg a munkabéreket fogják leszállítani. A newyorki Shell Union Társaság, a Royal Dutch Shell amerikai testvérvállalata az 1931-iki üzleti évben 27 millió dollár tiszta veszteséget szenvedett. A társaság az 1930. évet öt millió dollár veszteséggel zárta.

Ausztriában a hitleristák a nemzeti tanács feloszlását követelik

Bécs, április 28.
Proksch, az osztrák Hitler-mozgalm országos vezetője nemcsak Renner dr.-hoz, a nemzeti tanács elnökéhez, hanem a szövetségi elnökhöz, a szövetségi kancellárhoz és a belügyminiszterhez is nyílt leveleket intézett, melyekben tekintettel az áprilisi választási eredményekre, a parlament feloszlását követeli.

A bécsi választási eredményekkel kapcsolatban a keresztényszocialista parlamenti frakció ülésén az a vélemény jutott kifejezésre, hogy itt a középosztály döntötte el a választás sorsát. A bécsi városi többség uralmának óriási nyomása, amely a gazdasági válság idején kétszeres súllyal nehezedik a középosztályra, a választók nagy részében azt a felfogást keltette, hogy ezt az igaz csak a legélesebb taktikája lehet lerázní és ezt a taktikát ígérték a nemzeti szocialisták.

A párt a fekete-vörös koalíció gondolatától távolabb áll, mint valaha. Ha a nemzeti tanács munkaképtelenné bizonyulna vagy munkaképességét olyan feltételekhez kötnék, amelyeket a keresztényszocialista párt nem fogadhat el, akkor nem marad más hátra, mint a Ház feloszlításának követelése.

Kormányválság fenyegeti Angliát a söradó miatt

London, április 28. A Daily Herald szerint négyszáz konzervatív képviselő palotaforradalommal fenyegetőzik, ha a kincstári kancellár nem vonja revízió alá a söradóról szóló rendelkezéseket, amelyeknek fenntartása konzervatív körökben nagy esalódást keltett Chamberlain ezzel szemben tárcáját köti a söradó fenntartásához. Ezt a híresztelést minden tekintetben megerősíti a Daily Telegraph, amely hangoztatja, hogy a költségvetés söradóról szóló szakaszának tárgyalása az alsóházban kritikus helyzetet idézhet elő, mert ha a ház elutasítaná a javaslatot, Chamberlain okvetlenül lemond.

Scott kapitány új rekordja az óceánrepülés terén

Port-Darwin, április 28. Scott kapitány repülőgépen 10 óra 20 perckor, közép-európai idő szerint 3 óra 30 perckor, Angliából megérkezett az ausztráliai kontinensre. Ezzel öt órával megjavította Buthley rekordját, aki az utat Angliából Ausztráliába 9 nap 2 óra 30 perc alatt tette meg. Scott eredeti terve az volt, hogy nyolc nap alatt teszi meg az utat, de utközben igen erős viharok hátráltatták a repülését. Utja utolsó szakaszát a veszélyes Timor-tenger fölött szakértők tanácsára nappal tette meg, aminek következtében néhány óra késedelmet szenvedett.

Szegednél csaknem egy méternyi apadt a Tisza

Szeged, április 28. A múlt hét péntektől csütörtök reggel 7 óráig a Tisza Szeged alatt összesen 99 cm-t apadt. A Tisza még mindig sokkal lassabban tempóban apad, mint várták. Reggel 7 óra óta a víz magassága 825 cm. A Tiszának ezt az igen lassu apadását az Alduna magas vizállása okozza. A felsőszakaszon és a mellékfolyókon megindult a zöldrás. A Tisza felső szakaszáról ismét áradást jeleznek. A Körösökön az elmúlt napokban 30 cm-es áradás történt. Árad a Maros is és Makó alatt kedd estétől csütörtökig közel 20 cm-es áradást észleltek. Szeged város mérnöki hivatala szerint semmi komplikációtól nem kell tartani, mert mire az ár kulminációja Szeged alá ér, a jelenlegi apadás gyorsabbá fog válni.

Felmentettek sikkasztás vádjától egy fiatalembert

Korponai Lajos debreceni fiatalember a múlt év őszén tulajdonjog-fenntartással egy kerékpárt vásárolt az egyik debreceni cégtől. Időközben Korponai állás nélkül maradt és nem tudta fizetni a részleteket, mire a cég beperelte őt a hátralevő tartozás miatt. Ekkor derült ki, hogy Korponai a biciklit szorult helyzetében eladta. Sikkasztás bűntette címén emelt vádat ellene a debreceni törvényszék és a tegnapi tárgyaláson Korponai azzal védekezett, hogy neki sejtelmé sem volt arról, hogy a biciklit tulajdonjog-fenntartással vásárolta meg. Ezt a cég megbízottjai sem tudták igazolni kézzelfoghatóan és ennek alapján a törvényszék Korponai Lajost jogerősen felmentette a sikkasztás vádjától.

A Debreceni Első Takarékpénztár közgyűlése

Csütörtökön délután 4 órakor tartotta a Debreceni Első Takarékpénztár az intézet helyiségében évi rendes közgyűlést, amelyen az igazgatóság a társaság 86-ik üzleti évének eredményeiről számolt be a részvényesek előtt.

A szép számmal megjelent részvényesek teljes megnyugvással fogadták az igazgatóság és felügyelőbizottság évi jelentéseit és az előterjesztett mérleg- és eredmény-számla adatainak megvizsgálása után az 1931-ik év üzleti nyereségét 90.681.07 pengőben állapították meg.

Debrecennek ez a nagymultú legregibb pénzügyintézet is rámutatott évi jelentésében azokra a súlyos gazdasági bajokra, amelyek a vilá-

válság folyamánként a hitelélet és hitelezés terén is feltornyosultak és a pénzügyintézetek működése elé akadályokat gördítettek, megnyugvással lehet azonban megállapítani, hogy az ismert pénzügyi válság dacára az intézetnek sikerült megőriznie a maga részére azt a bizalmat, amely vele szemben ügyfelei részéről évtizedek hosszú során át állandóan megnyilvánult és ennek következtében sikerült a súlyos gazdasági helyzetben is aránylag szép eredményt elérni.

Az intézet váltótárcája 15.473.323 pengő, összes kihelyezése 21.700.000 pengő. Az 1931. év bruttó forgalma 883.000.000.— pengő volt.

Erdekes sikkasztási bűnper 636 pengő értékű nyakkendő miatt

A törvényszék bizonyítás kiegészítés céljából elnapolta a főtárgyalást

(A Debreceni Ujság tudósítójától) Fekete Kálmán debreceni magán-tisztviselőt, aki 1929-ben uridívat kereskedő volt, sikkasztás büntetével vádolta a debreceni királyi ügyészség. Fekete ugyanis 1929 szeptemberében egy budapest cégtől 636 pengő 78 fillér értékű nyakkendőt vett át bizományba. Közben az üzlet nem sikerült és a válságos idők következtében Fekete ellen különböző cégek végrehajtást fogantatosítottak. Az egyik ilyen végrehajtás alkalmával lefoglalták a nyakkendőket is s ezeket Fekete elmulasztotta kifizetni. Amikor pedig a pesti cég követelte az elszámolást, hiderült, hogy sem a

nyakkendők, sem pedig a pénz nincsen meg. Ezért a cég sikkasztás miatt feljelentést tett Fekete ellen. Az ügy csütörtökön délelőtt került főtárgyalásra a debreceni törvényszéken s dr. Jankovich Jenő tanácselnök tárgyalta.

A főtárgyaláson Fekete azzal védekezett, hogy nem bizományba vette át az árukat, hanem csak közönséges hiteltűzlet volt. Ezzel szemben a rendelkezésre álló levelezési és egyéb adatok a vádat igazolták. Minthogy azonban konkrét bizonyíték nem volt a vádlott bűnössége mellett, a törvényszék a főtárgyalást az újabb bizonyítékok beszerzése céljából elnapolta.

Tauffer Vilmos professzor a miniszterelnök elé terjesztette az új Szülészeti Rendtartást

Budapest, április 28. Tauffer Vilmos dr. egyetemi tanár, a szülészeti ügyek rendezésével megbízott miniszteri biztos, a napokban nyújtotta be Károlyi Gyula grófnak, mint a népjóléti miniszterium ideiglenes vezetésével megbízott miniszterelnöknek az új Szülészeti Rendtartás életbeléptetéséről szóló igen nagyfontosságú és az anya- és gyermekvédelemre nagy mértékben kiható jelentését. Tudvalevő, hogy Magyarországon a szülészeti ügyek országos rendezésének kezdete hat évtizedre nyúlik vissza. Trefort Ágost vallás- és közoktatásügyi miniszter

erkölessi támogatásával 1881-ben gyűjtötték össze először a szülészeti és eddig soha még számba nem vett adatokat. A munka első tiszvi eredményét Tauffer Vilmos „A szülészeti ügyeknek állása hazánkban” című könyvében 1891-ben mutatta be. Ettől kezdve évtizedenként napvilágot látott a fokozatos fejlődésről szóló beszámoló. A fejlődés csak a világháború alatt és az összeomlás idejében szakadt meg. Nemzeti katasztrófánk lezajlása után, 1926-ban, Vass József népjóléti miniszter szociálpolitikai és higiénikus országos értekezletet hívott össze s ezen az értekezle-

ten született meg az új „Szülészeti Rendtartás” tervezete, melyet most Tauffer Vilmos dr. novelláris törvényben óhajt tovább fejleszteni és ehhez kéri a miniszterelnök támogatását.

Tudvalevő, hogy 1931-ig a nyilvánossági jellegű gyógyintézetekben minden szülönőt államköltségen ápoltak. Senkitől sem kértek, tud-e fizetni, vagy sem. Ezzel az áldásos intézkedéssel természetesen sokan vissza is éltek s az államnak fölösleges költségeket okoztak. Ez a körülmény és az általános takarékosági tendencia a régebbi rendelkezés fenntartását lehetetlenné tette s így lépett helyébe a 6000—1931. számú kórházi rendelet, amely ápolási díj fizetésére kötelez minden olyan szülönőt, aki vagy maga, vagy le- és felmenő ágon való rokona révén fizetni tud. Az állam finanszírozza ez a kiesnyes és végeredményben sikerre nem vezetett rendelkezése különösen a leánygyermek származék seregében végez borzalmos erkölessi pusztulást. Kárhazatos ez a kegyetlen intézkedés azért is, mert a behajtandó ápolási díjnak alig 15 százaléka folyik be, úgy, hogy az erre fordított munka, hivatalos eljárás és költség teljesen illuzórikussá tette az állam részére várható anyagi eredményt. A rendelet ujonnan kiadott végrehajtási utasításának tervezete máris enyhít a szigorúságon, kimondja ugyanis, hogy a bábaképzőkben ápoló tananyagként felhasznált szülönők után ezután is a közoktatásügyi miniszterium vállalja az ápolási díjakat.

Tauffer Vilmos dr. 182.000 szülés eseményének számonvétele és tanulmányi alapján építette ki az új Szülészeti Rendtartást, melyet rendkívül érdekes statisztikai kimutatások egész tömegével és igen szép grafikonokkal illusztrált. A jelentésből világosan kitűnik, hogy az anyáknak s szülészeseknek a közoktatásügyi miniszterium által nyújtott segítségükkel való segítése az anyai és gyermekvédelem tengelye.

Kanyarójárvány miatt bezártak egy óvodát

(A Debreceni Ujság tudósítójától) A tégláskerti óvodában kanyaró járvány tört ki, amely annyira elhatalmasodott, hogy dr. Láng Sándor tisztifőorvos, egészségügyi főtanácsos csütörtökön délelőtt a polgármesternek előterjesztést tett az óvoda bezárására. A polgármester elrendelte, hogy az óvodát április 29-től május 14-ig tartsák zárva.

Országos bölcsészértekezlet Szegeden

A II. Országos Bölcsészértekezlet május 5—8-án (Áldozócsütörtök—vasárnap) lesz Szegeden, Debrecenből előreláthatólag 15—20 tanár és tanárjelölt megy. Az előkészítő tizes bizottság Fazekas Jenő okl. tanárral az élén, gazdag programmal indul Szegedre. Előadók: Debrecenből Fazekas Jenő: „Szellemi proletáriátus”, Bede Zoltán: „A heti órák számának kérdése” és „Tisztázni kell az egyetem és tanárképző viszonyát”, Nagy Klára: „Nőkérdés az egyetemen” okleveles tanárok, valamint Tóth Béla: „Az ifjúsági egyesületek nemzeti és kulturális tartalma” és O. Szabó Mihály: „Az ifjúsági egységének kérdése” tanárjelöltek tartanak előadást.

A professzorok közül Hankiss János, a külföldi utjáról nemrég hazatért európai hírű tudós és az ifjúság mindég őszinte patronusa kíséri a debreceni csoportot.

Az értekezlet elé illetékes körökben nagy várakozással és reményekkel tekintenek. Megemlítjük még a kongresszus főproblémáit: A tanárképzés, A tanárság társadalmi helyzete, A tanárság elhelyezkedése. (Főtárgyalás az ideán is lesz.)

A debreceni hőforrás vize

Margit-fürdőben

teljesen tisztán, idegen víz hozzáadása nélkül

orvosi felügyelet alatt 38—40 C° fokra lehűtött állapotban, állandóan frissen és tisztán áll a közönség rendelkezésére.

A hőforrás vize úgy külön a nők, mint külön a férfiak által egész nap csak a Margit-fürdőben használható.

Fürdőjegy ára P 1.—
A Margit-fürdő pénztáránál P 1.—

Villamoson oda- és visszautazásra érvényes P 1-20
fürdőjegy (minden villamoskalauzsnál váltható)

A jövő héten dönt a közgyűlés a nagyerdei uszoda kibővítési munkálatainak vállalatra adásáról

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A debreceni hőforrás vizében hét-köznapokon is százával fürödnek az emberek a leveztető árokban. Ez a tény mindennél jobban bizonyítja, hogy Debrecen közönsége rendkívüli érdeklődéssel viseltetik a hőforrás melegvíze iránt és ezek kívánják, hogy ennek a vize még ebben az esztendőben megfelelő módon hasznosítva legyen.

Az utóbbi napokban a közönség körében olyan hírek terjedtek el, amelyek szerint a város nem tudja a fürdő építkezéséhez szükséges pénzt előteremteni és miután így a dolog késeledmet szenved, ebben az esztendőben már alig ha tudják az uszodába bevezetni a hőforrás meleg vizét.

A Debreceni Ujság illetékes be-

lyen utána járt ennek az ügynek és a városházán azt a felvilágosítást kapta, hogy az uszodaépítésre beérkezett ajánlatokat épp az elmúlt napon tárgyalta le a középítési felügyelő-bizottság, amely a vállalatra adásra már meg is tette javaslatát, amely pénteken a jogügyi bizottság, a jövő hét elején a közgyűlés és közgyűlés elé kerül. A munkák tulnyomó részét azonnal vállalatra is adják és ezzel megkezdődhet az építkezés. A város a még hiányzó pénzügyi fedezetet reméli, hogy sikerül előteremteni. Általában a városházán mindent elkövetnek, hogy legkésőbb június végén, vagy július elején már a nagyerdei strand kibővített, langyos vízzel megtöltött uszodájában fürdőkessék a közönség.

Nagy érdeklődés előzi meg dr. Ertsey Péter kir. közjegyző vasárnapi előadását

Az ingatlanvaluta problémája a Ker. Nemzeti Liga vitasorozatában

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga debreceni osztálya május elsején, vasárnap folytatja nagyjelentőségű és városzerte rendkívül kedvelt „Világválság magyar válság” című szabadelőadás-sorozatát, amelynek eddigi előadói: dr. Eckhardt Tibor, vitész Bajcsy-Zsilinszky Endre országgyűlési képviselő, Bernát István felsőházi tag, dr. Haendel Vilmos, dr. Rugonfalvi Kiss István egyetemi professzorok és dr. Karácsony Sándor fővárosi tanár együttesen a legnagyobb érdeklődést váltották ki értékes fejtegetéseikkel. A

vitasorozat folytatása vasárnap délután fél öt órai kezdettel lesz a Déri muzeum dísztermében s ez alkalommal a magyar közgazdasági élet ki-váló ismerője, dr. Ertsey Péter de-reeskei kir. közjegyző, m. kir. kormányfőtanácsos fog előadást tartani az ingatlanvalutáról, mely tudvalevőleg Bell Miklós országos szervezte nagy visszhangot keltett tervezete. Ertsey Péter az ingatlanvaluta eszméjének egyik legteljesebb és legalaposabb képzettségű propagálója, akinek előadására Hajdu- és Bihar-vármegyékből sokan fognak Debrecenbe jönni.

Egy elmebeteg német pékmester kiirtotta családját

Tirschenreuth, április 28.
Wild 32 éves pékmester ma meghalt 67 éves anyját és szétzúzta fejét. Ezután a hálószobába ment, ahol felesége és négy gyermeke aludt és egy haltával vakítában az alvók közé ütött többször egymás után. A tett elkövetése után bele akarta ölni magát egy halastóba, de minthogy a víz csak melléig ért, felhagyott szándékával. A gyilkosságot négy órával a tett elkövetése után fedezték fel, amikor a rendőr-

ség a hálószobába hatolt, az áldozatokba már alig volt élet. Két gyermek már meghalt, a többiek sérülése olyan súlyos, hogy felgyógyulásukhoz alig van remény.

A gyilkos kihallgatásakor teljesen részvétlenül viselkedett, de bevallotta, hogy már hosszabb idő óta foglalkozott a gyilkosság és öngyilkosság gondolatával. Valószínű, hogy elmezavarásban követte el tetteit.

Hogyan becsüli meg a fasiszta Olaszország a sokgyermekes családot

A fasiszta kormány nemcsak a jelenre gondol, hanem a jövőre is. Az anya- és gyermekvédelemre, az egészséges családi szellem biztosítására, a jövő nemzedék erőteljes fejlődésére és gyarapodására a legnagyobb gondot fordítja. Országos anya és csecsemővédelmi intézményeket létesít, az ifjúság testi és lelki egészségét a nemi erkölcsünkkel közösen gondozza, megadóz-tatja a 26 éven felüli nőket férfiakat és adómentességet ad a sokgyermekes családoknak, az úgynevezett népese-dési versenyeken pedig külön pályadíjakat tűz ki oly családok számára, minél több gyermeket erkölcsi integritásban és kifogástalan egészségben nevelnek fel. Nem esoda tehát, ha az amugy is gyermekszerető Olaszország lakossága rohamosan gyarapszik. A természetes gyarapodás átlag évi fél-millió lélek, vagyis Itália lakossága

16 év alatt ugyanannyival növekszik, mint amennyi a Csonka-Magyarország egész lakossága.

Az olasz lapok részletesen beszámolnak a Róma város alapításának évfordulóján (Itália legnagyobb nemzeti ünnepe) a Capitolium Giulius Cesare nevű dísztermében megtartott nagy ünnepségről, amely alkalomból Buonecompagni herceg, Róma város kormányzója, magas közeleti elkö-lösek jelenlétében adta át a népese-dési versenyben győztes hat római családnak az emeletes házának arany-nyal díszített ezüstkulcsát, amelyet az olasz kormány a haza elismerésé-nek jelöl és jutalmul nekik adomá-nyozott.

A történelmi nevezettségű Giulius Cesar díszterem szokatlanul érdekes képet nyújthatott, amikor Róma hat legtermékenyebb családja a negyven-hét gyermekkel együtt körülfülte an-

Ma, pénteken féláron nézheti meg

CECIL B. de MILLE,
a világhírű rendező új művét, a
Madame Sátán-t
Kay Johnson, Reginald Denny és
Lilian Roth főszereplésével
Kísérőfilm: „A dollár és a nő”,
hangos dráma 9 felvonásban,
az Urániában

JOHN BARRYMOORE
a „DON JUAN” és a „SVENGALI”
főszereplőjének
történelmi színművét, a
Császár riválisát
az Apollóban

<p>„DEBRECENI UJSÁG” Féláru-jegy váltásra jogosít. Egy személy részére Uránia, vagy Apolló április 29-1 bármely előadásra.</p>	<p>„DEBRECENI UJSÁG” Féláru-jegy váltásra jogosít. Egy személy részére Uránia, vagy Apolló április 29-1 bármely előadásra.</p>
--	--

Magda Schneider: Kétten egy autó ma először a Vigszínházban.

nak díszes asztalát s amikor Róma kormányzójának hivatalos beszédét az örök város legfiatalabb polgárai-nak csecsemősítésre kísérté.

Ünnep beszédében Buonecompagni herceg a többi között a következő ér-dekes és nekünk magyaroknak is na-gyon tanulságos szavakkal mondotta: „Egy teljesen homifikált (talajjavított)

megművelt, öntözött és fegyverezett, azaz fasiszta Itáliában 60 millió olasz fogja érezni a világ történelmében tömegének és erejének súlyát!”

Megemlítjük még, hogy az ünnepe-lt hat római család a népese-dési ver-senyben résztvevő 92 család közül nyerte el a győzelemnek megérdemelt pálmáját.

Uray Sándor ref. lelkész és Jánossy Gyula dr. ma tartja előadását a MANSz. „Anyák Iskolájá”-ban

Igen nagy érdeklődés előzi meg a MANSz. által rendezet „Anyák Isko-lájá”-nak első előadását, melyre si-került az elnökségnek Debrecen legkiválóbb és legnépszerűbb elő-adói közül Uray Sándor ref. lelkészt és dr. Jánossy Gyula tanársegédet megnyerni, akikről mindig magas-róptú, igen tanulságos előadásokat volt alkalmunk hallani. Ez alkalom-mal Uray Sándor „Nevelési és isko-lai reformok” címen, Jánossy Gyula

dr. a „Nevelés — egészségügyi problémák” címen tart mindenkét érdeklő előadást.

Az előadás április 29-én, péntek délután fél 6 órakor kezdődik a MANSz. dísztermében, Széchenyi-u. 1. alatt. Az előadás teljesen díjtalan. A MANSz. vezetősége ezúton is fel-kéri tagjait, hogy az előadáson mi-nél nagyobb számban jelenjenek meg. Minden érdeklődőt szívesen látnak.

A magyar színeszet ünnepe lesz a Színpártoló Egyesület vasárnapi matinéja

Jelentette már a Debreceni Ujság —Hajdúföld, hogy a Színpártoló Egyesület feltűnően olcsó helyárak-kal irodalmi matinét rendez május elsején, vasárnap délelőtt 11 órakor a Csokonai színházban. Az előadás iránt, amelynek műsora felejthet-telen élményt fog nyújtani a közön-ségnek, városzerte nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A matinét Jurik Icának, a Csoko-nai színház kiváló primadonnájának száma vezeti be. Liszt Nándor ün-nepi prólógusát adja elő, majd özy. Konez Aurélaé, a Dóczy-intézet tu-

dós igazgatónöje, a nagyszerű elő-adó értekezik a magyar színeszet multjáról és jelenéről. Dr. Marko-vitsné Csűrös Ferike saját költemé-nyét szavalja, Bónis Malvin klasz-szikus énekszámokat ad elő, míg Baja Mihály költőpap, a Petőfi Tá-rsaság tagja új verseit olvassa fel. A műsor második felét Harsányi Zsolt-nak, a jeles fővárosi írónak előadása tölti ki s így a matiné sikere minden tekintetben garantálja a rendkívül értékes műsor. Jegyek már csak kor-látolt számban kaphatók a színházi pénztárnál.

A nemzeti szocialisták követelik az osztrák parlament feloszlatását

Bécs, április 28.

A nemzeti szocialisták a nemzeti tanács mai megnyitó ülésében és a későbbi vita során is kétségteletlenül fogják vetni a törvényhozás idő-előtti feloszlatásának a kérdését, a melyet sajtójukban már nyomatéko-san követeltek. A párt országos ve-zetője, Proksch hosszú levelet inté-zett a szövetségi elnökhöz, a nem-

zeti tanács elnökéhez és a kancellár-hoz, amelyben a választási eredmé-nyekre hivatkozva, követeli a nemzeti tanács feloszlatását.

A nemzeti tanács elnöke, Renner, Prokschnak azt válaszolta, hogy sem az alkotmány, sem a házszabá-lyok nem adnak neki módot arra, hogy ezt a kérdést a nemzeti tanács napirendjére tűzze.

Hírek

1932. április 29. Péntek.
 Író: Alberfina, Kath.: Péter vért.

Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Kigyó” Mihalovits Jenő, Piac-utca 33.; „Muraköz” Preisler Ernő, Piac-utca 72.; „Sas” Mandel József, Hatvan-utca 70.; „Csillag” Beke Barna, Árnád-tér 1.; „Nádor” dr. Sztankay Aba, Szent Anna-utca 66.

IDŐJÁRAS:

A debreceni egyetem Földrajzi Intézete jelenti április 28-án:

Időjárásunkat a nyugatról jövő hidegebb óceáni levegő nem tudta lényegesen befolyásolni. A hideg levegő behatolása ugyanis csak a nagyobb magasságban ment végbe. A hőmérséklet a déli órákban csaknem akadálytalanul emelkedett s ma még a 20 fokot is meghaladta. A későbbi délutáni órákban erősebb felhősödés indult meg, sőt alig mérhető esőzések is esett.

Nyugatról újabb zavarterület közeledik felénk. Ez azonban egyelőre itt csak majd déli légáramlást és fokozódó felmelegedést fog okozni.

A légnyomás ma reggel óta kissé emelkedett. A tenger színére redukált értéke reggel 761.6, este 761.5 mm. volt.

Részben felhős idő várható, a hőmérséklet további emelkedésével.

— **A katolikus egyház köszönete egy nagylelkű adományért.** A „Debreceni Ujság—Hajdúföld” szerdai számában hírt adtunk már róla, hogy özv. Nagy Lajosné sz. Zámbovorszky Ludmilla, nyugalmazott tanítónő, az egész Debrecen keresztény magyar közönségétől becsült és tisztelt urhölgy Csapó-utcai házastelkét a római katolikus egyház részére felajánlotta azzal, hogy ott urinők, elsősorban nyugalmazott katolikus tanítónők számára minden kényelmet nyújtó, kényelmes otthont létesítsenek. A nagylelkű adomány híre érthető örömet keltett mindenfelé, különösen hálás érzelmeket váltott ki a tanítóság körében, ahol a tanítói munkának újabb megbecsülését látták a nemeslelkű urasszony előkelő gesztusában. Megírjuk azt is, hogy a római katolikus egyházközség képviselőtestülete jegyzőkönyvi köszönetet nyilvánított a ritka ajándékért, de mint halljuk, az alapítvány kérdésével a tanítóság hivatalos szerve is foglalkozni kíván, hogy a maga részéről is háláját fejezze ki öze. Nagy Lajosné Zámbovorszky Ludmillának, aki a nemzetnevelő munka iránti megbecsülésre nemes és követendő példát mutatott a nagyközönségnek.

— **Holnap kezdődnek a májusi litániák.** Holnap, április 30-án lesz a Szent Anna-plébániatemplomban az első májusi ájtatosság, amelyen a piarista reálgimnázium énekklára is szerepel. A szentbeszédet dr. Rasovszky Kálmán piarista tanár mondja. Május folyamán minden nap 6 órakor lesznek a májusi ájtatosságok, minden vasárnap és csütörtökön szentbeszéddel. Ezeket a szentbeszédet minden alkalommal Kovács Sándor mondja.

— **Hamis ötvenfilléres.** Csütörtökön délelőtt a debreceni rendőrségre egy hamisított ötvenfillérest szolgáltatott be. A hamispénz könnyen hajlítható, silány utánzat. Csengése nincs. A rendőrség bevezette a nyomozást.

Magával vitte a halálba hétéves unokáját egy öregasszony

Megrendítő öngyilkosság történt csütörtökön hajnalban a Dohány-utca 68. számú házban.

A IV. emeleti lakásban lakott egy fiatal elvált asszony kisleányával, a hétéves Evikével s velük lakott az asszony nagynyja is, a hatvanöt esztendőes Endrei Béláné.

Csütörtök éjszaka, amikor a fiatalasszony nem volt otthon, az öregasszony leült, hosszú bucsulevet írt, amelyben elmondta, hogy nem bírja el az élet terheit, ezért a halálba megy és mivel aggódik dédunokája

sorsa iránt, őt is magával viszi. Endreiné ezután kinyitotta a gázcapot.

A fiatalasszony a reggeli órákban jött haza és amikor az előszoba ajtaját kinyitotta, erős gázszag csapott ki. Segítségért a szomszédokhoz fordult, akik kitérték az ablakokat és úgy mentek be a lakásba. A belső szobában holtan találták Endrei Bélánét és a kis Évilt. Rendőri bizottság szállt ki a Dohány-utcai lakásba, hogy megkezdje a nyomozást az öngyilkosság hátterének felderítésére.

— **A Debreceni Úszók Egyesülete** folyó évi május 1-én, vasárnap délelőtt féltenegy órakor a Városháza kistanácertermében tartja az 1931 évre vonatkozó évi rendes közgyűlést. A közgyűlés az évközben lemondott egyes tisztikari tagok helyett új tisztikari tagokat fog választani és a választmányt is számos új taggal fogják kiegészíteni, mielőtt is igen valószínű, hogy a közgyűlésen a tagok teljes számban megjelennek.

— **A KIE bécsi tanulmányutjára** május 1-ig lehet jelentkezni a KIE titkárnál. Részvételi díj 40 pengő. Idő: május 14—18. Felvilágosítással bármikor szolgál a KIE telefonon is. — **Az Anyák-napi** jelvények terjesztésére jelentkezettek szeretettel kéri a KIE, hogy a jelvényeket átvenni sziveskedjenek a nap bármely szakában a titkárnál.

— **Postagalambokat** hocsátanak fel Debrecenből. A német postagalambtenyésztők egyesülete az elmúlt esztendőben is több ezer postagalambot engedett fel Debrecenből és indított utnak Németország felé. Az egyesület most újra engedélyt kért arra, hogy Debrecenben több ezer galambot repíthessen fel. A galambokat július 16-án fogják Debrecenből elbocsátani.

— **Műsoros délután a KIE árpádtéri csoportjában.** Széleskörű elterjedtségnek örvend az a hír, hogy Debrecenben nemesek a központi KIE, hanem a megalakult csoportokban is igen szép munkát végeznek. Vasárnap az árpádtéri KIE rendez műsoros ünnepélyt. A műsornak kiemelkedő száma lesz Uray Sándor ref. lelkésznek, a KIE elnökének „Önnevelés” címen tartandó előadása, s a programot szavaltat, ének és zene számok teszik változatossá.

— **Megnyit a világ leggazdagabb Shakespeare-könyvtára.** A napokban nyit meg Washingtonban, a Capitolium szomszédságában a világ leggazdagabb Shakespeare-könyvtára. — Alapítója Henry Clay Folger, a new-yorki Standard Oil Társaság volt elnöke, ki egész életét át gyűjtötte Shakespeare-kincseit a nemzetre hagyományozta. A fehérmárványpalota ki-vülről a modern, környezettel összhangban álló neoklasszikus stílusban épült, de belső berendezés szigorúan Tudor-korabeli, a falakat eredeti Shakespeare-korabeli festmények és fagyványok díszítik és pompás góthikus mozaikjaik, melyek az ember hét korát ábrázolják, egy régi angol templomból hozták el. A könyvtárban többi között helyenkilenc első és ötven második folió Shakespeare-kiadást őriznek s ezek mellett megtalálható a világ leggazdagabb Shakespeare-bibliográfiája, mely a Bacon-féle elméletre is kiterjed. A könyvtárhoz muzeum is tartozik számos nagyértékű kéziratjal és ereklyével, továbbá egy Erzsébet-korabeli színház, mely a lehető legpontosabb másolata egy XVI. századbeli koresma udvarának s a legmodernebb színpadi berendezéssel van felszerelve.

— **Köszönetnyilvánítás** Mindazoknak a jó rokonoknak, jóbarátoknak, kartársaknak, ismerősöknek, akik felejtethetetlen férjem, néhai Juhász Dezső temetésén megjelenésükkel, köszorúkkal és vigasztaló szavaikkal igyekeztek fájdalmunkat enyhíteni, ezúton mondunk hálás köszönetet. Juhász család.

— **Orvosi hír.** Dr. Tippai Benő orvos rendelőjét május 1-én áttelehelyezi Tánasis-utcaról Létai-ut 14. szám alá (a Tisza-házzal szembe).

— **Ma este lesz dr. Varga Lajos előadása.** „A magyar pénzügyi válság megoldásának lehetősége” címen tart előadást dr. Varga Lajos ügyvéd, a kiváló pénzügyi szakember a KIE Szabadegyetem keretében ma este 7 órakor. Őriási érdeklődéssel várják ezt az előadást többen, akik ezen a téren világos és tiszta képet akarnak kapni. Az előadás díjtalan és azt bárki meghallgathatja. Kezdetre este 7 órakor a KIE nagytermében.

— **77 éves völegény — 72 éves menyasszony.** Ritka lakodalmot volt szombaton Tiszaórsón. A völegényt Jóbágy Kálmánnak hívják és nem kevesebb, mint 77 éves. Öze egy ember volt, úgy érezte, hogy nem élhet az élet egyedül, meg kell házasodni. Meglátta és megszerette öze egy Zsámba Lászlóné született Lengyel Margitot. Az új menyecske most 72 éves és a múlt esztendőben halt meg az első ura.

— **A KIE munkálkodó tagjai** szombaton este 8 órakor az Anyák-napja ügyében fontos értekezletet tartanak, melyre a tagokat ezúton hívja meg a titkár.

— **Tolvaj a piacon.** A Rákóczi-utcai piacon tegnap Veress Györgyné nyír-ábrányi lakos elejtett búszonhat pengőt, amely egy rongyba volt becsomagolva. Észrevette, amint egy asszony felvitte a pénzt. Szólt a közlekedő rendőrnek, aki az asszonynál megtalálta a pénzt. Kis Andrásnének hívják. Az eljárás megindult ellene.

— **Pelakasztotta magát egy asszony.** Tokaji Jánosné Gajdos Róza hatvannégy éves, Kölesey-utca 14. sz. alatti lakos, míg férje a piacon tolvajt árult, szobájának ajtószarkára felakasztotta magát. Mire észrevették, már halott volt. Tettenék oka ismeretlen.

— **Ellopták nyole libáját.** Szomorú véget ért tegnap reggel Tasi Imréné nyír-ábrányi lakos nyole darab jobb sorsra érdemes libája. Az elarusító asszony nyole libával és egy kosár tojással érkezett Debrecenbe. A tojásokat bevitte a Burgondia-utcai tojásgyűjtőbe s a kapuban megkért egy embert, hogy vigyázzon a libáira, amíg bent jár a házban. Mire kijött, a gágogásnak már nyoma sem volt. A tettes kézrekerítésére megindult a nyomozás.

— **Zöld zománc cserkész-jelvény** 20 fillér, Hungária jelvény 55 fillér. Öltözeti szabályzat 66 fillér. **Kulesár Imre és Fiai „Cserkészbolt”** Budapest, egyedüli lelkárában.

Agyonütötte apját egy dunántúli legény

Zalaegerszeg, április 28.
 A zalaegerszegi ügyészséget értesítette a csendőrség, hogy Tótfai község szőlőhegyén ifj. Tüske Károly 22 éves földműves agyonütötte édesapját, az 50 éves gazdálkodót. Az öreg Tüske Károly sokszor veszekedett a családtagokkal, gyakran megverte a feleségét. Ma is meg akarta verni az asszonyt, fia azonban megakadályozta és édesapját egy kanával agyonütötte.

ANYAKÖNYVI HIREK:

Eljegyzések: Ujlaki István cipészegéd—Pásti Margit, Konecz Sándor gyári munkás—Erdős Julia, Hegedűs Gábor betonmunkás—Fási Rozália, Varga László lakatossegéd—Csontos Mária, Rácz András csizmadiasegéd Horváth Julia.

Születések: Huppaner Boldizsár szabósegéd leány, Matild, Serbán János npsz. fiu, János, Veres Gábor fm. fiu, Gábor, Illés László timársegéd fiu, László, Kiss Károly fm. fiu, Gyula, Sós András fm. fiu, András, Papler János földbírtokos leány, Judit, Gal Imre pincér leány, Ágnes, Baku János fm. leány Julia, Tiszai Lajos szabómester fiu, Lajos 3 halva születés és 4 törvénytelen újszülött.

Halálozások: Molnár Mihály ref. 2 éves Vigkedvő Mihály-utca 56, Harcsa Imréné Breban Julia rk. 52 éves, Öze, Egri Lajosné Pataki Sára ref. 74 éves Paesirta-utca 44, Szabó István ref. 28 éves Szabolcs-utca 27, Nagy Gyula ref. 53 éves Olóssai-utca 52, Kiss Gyula ref. 4 apos, Izrael Mária rk. 3 éves Ohat-Telk-háza, Nádházy Lajosné Pellei Róza ref. 27 éves Balogh Mihály-utca 2

— **A MANSz** debreceni vasutas szakosztálya 30-án, szombaton délután 6 órakor a MANSz otthonában választmányi gyűlést tart, melyre a választmány tagjait ezennel meghívja az elnökség

A szokás hatalma

A gyanús előéletéről ismert pesti bankigazgatót éles támadás éri az igazgatósági ülésen. A bankigazgató feláll és így kezdi válaszát:

— Melfőságos elnök ur, tekintetes királyi törvényesek!

— **A Pesti Tőzsde** 16 oldalas új száma szenzációs és nélkülözhetetlen pénzügyi, tőzsdei és közgazdasági információkat közöl. A lap folytatja a Victoria-malom összemolásáról szóló regényt és textil, biztosítási, vas- és gépipari, vidéki hitelélet rovatai is rendkívül érdekesek és frissek.

MEGHÍVÓ

A MÁV debreceni műhely alkalmazottainak Házépítő Szövetkezele 1931. évi rendes közgyűlést f. é. május 7-én délután 3 órakor tartja a MÁV műhelyi nagytermében. Tárgysorozat: 1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése. 2. az 1931. évi mérleg megállapítása. 3. Határozathozatal az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása tárgyában. 4. Igazgatóság és felügyelőbizottság választás. 5. Esetleges indítványok. Debrecen 1932. április 28. **Az igazgatóság.** — A mérleg és a jelentések a mai naptól kezdve szövetkezetünk irodájában megtekinthetők. Az indítványok az alapszabályok 28. §. c) pontja szerint a közgyűlést megelőzőleg legalább 3 nappal az igazgatósághoz beadandók.

Színház Mozi

HETI MŰSOR:

Április 29-én, pénteken este 8 órakor: Bemutató! Zilahy Lajos legújabb nagysikerű színműve: **Tűzmadár.**

Április 30-án, szombaton délután 3 órakor a legolcsóbb zónahelyárakkal: Alvinczy huszárok, operett. Este 8 órakor: **Tűzmadár,** színmű.

A Csokonai színház jelentése

MA,

pénteken este 8 órakor:

Bemutató! **Itt először!**

Ujdonság!

ZILAHY LAJOS

legújabb nagysikerű színdarabja

KARDOSS GÉZA

felléptével:

Tűzmadár

FŐSZEREPLŐK: Kardoss Géza, Halassy Mariska, Könyves Tóth Erzsé, Apor Klári, Thuróczy Gyula, Szabó Imre, Várady Pál, Bányász István, Rónay Béla.

Pénteken este 8 órakor: **Tűzmadár.**
Szombaton este 8 órakor: **Tűzmadár.**
Vasárnap este 8 órakor: **Tűzmadár.**
Hétfőn este 8 órakor: **Tűzmadár.**
Kedden este 8 órakor: **Tűzmadár.**

Szombaton délután 3 órakor
a legolcsóbb zónahelyárakkal:

Alvinczy huszárok

a legmulatságosabb operett,

A magyar színháztársulat figye
a nemzetközi színháztársulat
római kongresszusán

Róma, április 28.
A nemzetközi színháztársulat római kongresszusának mai ülésén Medgyes László magyar delegátus ismertette a magyar színházi válságot és javaslatot nyújtott be az egységes modern disztribúciósra vonatkozóan. A javaslat szerint minden országban egyforma méretű, alumíniumból készült szétszedhető díszletet kellene bevezetni, amelynek előállítására olcsón történhetik és amelynek szállítása is könnyű. A javaslatot a kongresszus tetszéssel fogadta és kimondotta a színháztársulat díszítő és tervező művészek nemzetközi szövetségének megalapítását.

Mozik műsora

Április 29. Péntek.

VIG-SZÍNHÁZ 5-7 és 9 ó	Ketten egy autón, hangos zenés vígjáték, Magda Schneider, Karl Ludwig D'el és Verebes Ernő fősz.
URANIA 5-7 és 9 ó	Madame Sántán, hangos filmt attrakció. Fősz.: Kay J., R. Denny és L. Róth. Klászfilm: A dollár és a nő
APOLLÓ 7 és 9 óra	A császár riválisa, filmt attrakció, főszerepben: John Barrymore.

MŰVÉSZET

Ma érkezik Debrecenbe Kubelik János

A Zenekedvelők Köre titkárságának közvetítésével alkalmunk volt Kubelik Jannal telefonon beszélni s a mester a debreceni közönség számára a következőket mondotta: — A vagyoni összeomlásomról szóló hírek erősen túlzottak. Tény az, hogy nagyobb veszteségeim voltak, ami elsősorban arra vezethető vissza, hogy egyesek visszaéltek a belőlük vetett bizalmammal. Birtokaim, értékeim kezelése másokra volt bízva. Vörösvári birtokaim azonban ma is épségben vannak, oda szoktam visszavonulni pihenni, komponálni.

— Turném befejeztével most is oda készülök visszatérni. Leányommal. Anitával bejártam Délamerikát s Európa nagyobb metropolisait. Örömmel éreztem, hogy a közönség, betegségem után, amely hosszabb szünetre kényszerített, a régi lelkesedéssel fogadott az egész világon.

— Képzelteti, hogy Magyarországra milyen örömmel jöttem, hiszen innen indultam el annak idején és külföldön is mint magyar hegédművészt tartottak számon. Kétszeres ez az öröm, hogy régi debreceni barátaimat, rokonaimat is viszontláthatom.

— Alig várom a pillanatot, amikor ismét szemtől-szembe állhatok a Zenekedvelők Köre révén oly előnyösen ismert s művészkörökben oly sokszor idézett, műértő debreceni közönséggel.

— Viszontlátásra, a szombat esti debreceni koncerten!

Mint értesülünk, Kubelik János pénteken délután érkezik Debrecenbe a nyíregyházi gyorsralé és szombaton estig idejéig rokonai, barátai körében, a város és környékének mekteintésével fogja eltölteni. A hangverseny jegyeit, most már korlátozott számban, a Zenekedvelők Köre elővételi pénztárai s az Arany Bika halljában levő jegypénztár árusítja.

SPORT

Ujpest legyőzte Kispest csapatát

Budapest, április 28.

Ujpest—Kispest 5:2 (3:2). Ligabajnoki mérkőzés. Bíró: Salgó.

A modern pentatlon olimpiai válogató versenyének eredményei

Budapest, április 28.

A modern pentatlon olimpiai válogatóversenyének 4. versenyszámát, a 300 m-es uszást ma délután benyolították le a margitszigeti fedett uszodában. Két futamban indultak a versenyzők. Az első futamban ötven, másodikban negyven. A verseny eredménye a következő:

1. Pethényi Imre főhadnagy 5.11 mp. 2. Benkő főhadnagy 5.18.2 mp. 3. Papkőkényesdi Sándor főhadnagy 5.19.4 mp. 4. Gérecz László főhadnagy 5.25 mp.

A modern pentatlon eddigi eredménye a következő:

1. Pethényi főhadnagy 10 pont (3-5-1-1). 2. Benkő főhadnagy 11 pont (6-1-2-2). 3. Papkőkényesdi főhadnagy 16 pont (1-3-9-3). 4. Joós főhadnagy 20 pont (2-7-6-5).

A budapesti rádió pénteki műsora:

9.15: Az Országos Postászenekar hangversenye. Karnagy: ifj. Roubal Vilmos. 9.30: Hírek, 11.10: Vízalás-jelentés, 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: A Mandits szalonzenekar hangversenye. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás, vízalásjelentés, 2.45: Hírek, élelmiszerárak, árfolyámhírek. 4: A Katolikus Háziasszonyok Országos Szövetségének előadása. Stumpf Károlyné felolvasása: „Ház-tartási tudnivalók.” 4.45: Pontos idő-

jelzés, időjárás, vízalásjelentés, hírek. 5: „Szuhay históriák.” Irta: Szalay László dr. Felolvasa: Fehér József dr. 5.30: Hangverseny. Közreműködik: Diósy Edit (ének), Dáni Dezső (ének) és Baranyai Gyula (gerdonka). Zongorán kísér: Polgár Tibor. 6.40: Gyorsíró tanfolyam (Szlabey Géza). 7: A Magyar Elektrotechnikai Egyesület rádiószakosztályának előadássorozatában Tomcsányi István felolvasása: „Rádioujdonságok. Távolbalátás.” 7.30: Száderzenekar hangversenye. Vezényel: Pécsi József. 8.20: A rádió külügyi negyedórása. 8.35: Vigjáték-előadás a Studióból „A Bozory portán.” Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Schöpflin Aladár. Rendező: Odry Árpád. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek, üggetőversenyeredmények. Majd: Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye. Közben 11: Hankiss János dr. franciayelvű előadása: „Une delegation française a Budapest en 1885.” (Francia követjárás Budapesten 1885-ben.)

MEGHÍVÓ. A Tiszántúli Mezőgazdasági Hírelintézet R.-T. Debrecenben, az intézet helyiségében (Kossuth-utca 8. sz. alatt) 1932. évi május hó 14. napján déli 12 órakor rendkívüli közgyűlést tart, amelyre a társaság részvényeseit azzal a figyelmeztetéssel hívja meg az igazgatóság, hogy a közgyűlésen szavazati jogot csak azon részvényes gyakorolhat, aki részvényeit a le nem járt szelvényekkel együtt legalább 3 nappal a közgyűlést megelőzően a társaság pénztáránál letétbe helyezi.

Társaságok: 1. Alapszabályok 6. §-ának módosítása a társaság hirdetményeinek közzétételére rendelt lap megnevezésével; a 7. §. módosítása az alaptörvény bevezetés voltának megállapításával; a 12. §. módosítása a közgyűlési meghívó tárgysorozatára vonatkozó részletes rendelkezésekkel; a 14. §. módosítása a rendkívüli közgyűlés megtartásának helyére intézkedéssel és a 31. §. módosítása a nyereség felosztó határozatnak a részvényesek jogos osztalék igényére figyelemmel meghozatala tárgyában.

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

A tengerentúli gabonapiacok gyengülő irányzatot jelentettek, ennek ellenére nálunk barátságos hangulat mellett, jól tartott irányzattal indult az üzlet. Buzából 4200 métermázsát jelentettek be szállításra 12.40, rozsból 3000 métermázsát 15.10 pengős lezároló árfolyamon. A tőzsdeidő második felében a kereslet teljesen visszavonult és ezzel szemben az árú kínálat nagy mértékben megélnkült, az árak fokozatosan visszaestek. A buza néhány filléres átmeneti nyereségét a zárlatkor 11—19 fillér veszteségre váltotta át.

A készáruipiac példátlanul üzletellen, annyira, hogy buzából és rozsból egyetlen üzletkötést sem jelentettek be. Az ára mind a kettőnek változatlan maradt. A takarmányipiacon ellentétben áralakulás mellett a zab 25 fillérrel drágult, viszont a tengeri 10 fillérrel olcsóbbodott. A korpá és a 8-as takarmányliszt ára változatlan maradt. A magpiacra a lóhere irányzata lanyhult, a burgonyapiac tartott. A lisztárak nem változtak.

Határidőüzlet: Buza: május 12.63—64, június 12.93—94.

Rozs: május 14.60—75, június 14.98

Tengeri: május 15.70—75.

Készáruüzlet: Buza tiszai 77 kg. 12.70—13.20, 78 kg. 12.85—13.30, 79 kg. 13.00—50, 80 kg. 13.10—60, felsőtiszai, jászai 77 kg. 12.60—75, 78 kg. 12.75—90, 79 kg. 12.90—13.05, 80 kg. 13.00—20, dunántúli, pestvidéki, bácskai 77 kg. 12.70—85, 78 kg. 12.85—13.00, 79 kg. 13.00—15, 80 kg. 13.10—13.25.

Tiszavidéki különleges 80 kg. buza 14.20—14.90

Rozs pestvidéki 14.50—65, egyéb rozs 14.50—14.65, takarmány árpa I. 16.00—50, takarmány árpa II. 15.75—16.00, felvidéki sörárpa 17.00—19.00, egyéb sörárpa 16.50—17.00, zab I. 20.50—21.50, zab II. 20.00—25, tiszántúli tengeri 16.60—70, egyéb tengeri —, —, korpá 13.00—40.

Hajdúvármegye alispánjától.

4565—1932.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETÉNY

Hajdúvármegye alispánja versenyárgyalást hirdet 7200 liter motorkő szállítására. Ajánlatok beadásának időpontja 1932. évi május hó 18-án délelőtt 9 óra. Az ajánlatok felbontása ugyanazonnap délelőtt 10 órakor fog megtörténni.

A részletes versenyárgyalási hirdetmény a „Közszállítási Értesítő” és „Hajdúvármegye Hivatalos Lapja” legközelebbi számában és az államépítészeti hivatalban tekinthető meg. Részletes versenyárgyalási ajánlati minta az államépítészeti hivatalban díjtalanul szerezhető meg.

Debrecen, 1932. április hó 26.

Rásó István alispán.

HIRDETÉNY.

A m. kir. belügyminiszter ur 120.308—030. számú rendlete értelmében tudomására hozom a város közönségének, hogy 9795—932. eln. számú határozatommal a Debreceni Stefánia Szövetségnek engedélyt adtam arra, hogy 1932. évi május 5-én, illetőleg rossz idő esetén június 5-én urnákkal és perselyekkel Debrecen sz. kir. város területén feladatai megvalósításához szükséges anyagi eszközök részbeni megszerzése céljából pénzhelyi adományokat gyűjthessen.

Dr. Vásáry sk. polgármester

Erzsébet Királyné Szálló

Budapest, IV. Egyetem-utca 5. szám (a Belváros központjában)

Menü 1.60 és 2.-- pengő.

Olcsó pensiórendszer!!

Szoba fűtéssel és napi 3-szori

étkezéssel 7 pengő. o o o

Erzsébet piacéban menü 1.60 és 1.90 P.

APIRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér és egyszerre két reggeli lapban a Debreceni Ujságban és a Debreceni Független Ujságban jelenik meg.

Betöltendő állás nőknek

Főzőmindentest
ki szobalányi teendőkben jártas, keresek 1-re, Piac 26-b., II. emelet, Passage. Jelenkezni: 10-től 11-ig 2-től 4-ig. 809

Betöltendő állás férfiaknak

Bor-
és pálinka szakmában jártas ügynök, kinek nagyobb vevőkörre van felvételek. Reichmann Vilmos. 800

Butorozott szoba

Szépen
butorozott különbejárati szoba elsejére kiadó. Monti ezredes (Magossi-utca 17. 2388

Kapualatti

különbejárati butorozott szoba kiadó. Széchenyi 18., első lakás. B

Butorozott szoba

kiadó, esetleg elátással a most épülő népfürdő mellett, Jó sika-u. 7. 2199

Lakónélküli

udvarban különbejárati szépen butorozott szoba magánosnak kiadó. Pacsirta 11.

Csinosan

butorozott különbejárati szoba, esetleg ellátással, kiadó. — Ebédkoszt kapható. — Arany János 39. 774

Különbejárati

utcai butorozott szoba május 1-re kiadó. Monti ezredes-utca 17. 2266

Utcai

butorozott szoba május 1-ére egy személyre kiadó. Értekezni lehet Malomköz-utca 3. Nagycsapó. 2356

Kiadó lakás

Kiadó
7 méter üres szoba, irodának, vagy raktárnak is alkalmas. Miklós-utca 21. 2368

3 szobás

összkomfortos emeleti lakás olesón kiadó. — Magyar 17. 2390

4 szoba,
fürdőszoba, loggia, — hall és mellékhelyiségekkel álló lakás — azonnal kiadó, Péterfia 46. 2372

1 szoba,
konyha, spájzból álló lakás, új butorral 5 új edényekkel átadó, vagy örökáron eladó, a Kossuth-utcai templom mellett. Értekezni Rauch tőzsdében, Kossuth-utcán, Dóczy mellett. 2334

4 szobás
konfortos lakás Piac-utca 22-24., augusztus 1-re kiadó. Értekezni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 2017

Kiadó
főpostával szemben esetleg irodának, utcai lakás. Hatvan-utca 4-b. 2346

Szoba,
konyhás lakás csendes, fűzta udvarban kiadó. Budai Ézsaiás-utca 3. szám. 2352

Kétszobás,
fürdőszobás modern parkettes lakás azonnal kiadó, Csapó 24. Barna. 2389

KIADÓ
4 szobás kertés lakás olesón Simonyi-ut 2. Értekezni lehet Szent Anna 31. Dienesné. 2381

Két
utcai szoba, mellékhelyiséggel azonnal kiadó. Teleki-utca 14. 2384

2200 pengőért
központi fűtéssel I. emeleti 4 szoba, előszoba, fürdőszoba és minden egyéb komforttal felszerelt udvari lakás, ingyen lifthasználattal, kiadó. Értekezni: Ferenc József-ut 34. sz. alatti könyvkereskedésben. 482A

5 szobás
lakás, teljes komforttal, május 1-re kiadó. Piac-u. 22-24. II. em. Értekezni: Debreceni Első Takaréknál. 2018

Egyszerű
tisztá udvari egyszobás, konyha, villany, víz bent és kapualatti feljárati szépen butorozott szoba kiadó. Lorántffy 42. 2210

Villalaks
6 szobás, szép parkkal, májusra kiadó. — Komlóssy-ut 12. 319

Egy
kisebb szoba, előszoba, konyha, kamara május 1-re kiadó. Teleki u. 5. 2260

Kiadó
udvari 2 szobás, előszoba, fürdőszobás garzon lakás butorozva vagy anélkül. Miklós utca 41. sz. II. lépcső az udvarban. S. I.

Kiadó
május 1-re 6 vagy 4 szobás, modern, komfortos lakás és egy nagy irodahelyiség. — Ferenc József-ut 70. Érdeklődni lehet ugyanott a házfelügyelőnél d. e. 10-12-ig, d. u. 3-5-ig. 787

Ajánlat

Inkasszalunk
informálunk bárkinek rendelkezésére, Népszövetségi Hitelszövetkezet Szent Anna 10. 2216

Költözködést
teherautón az ország bármely részébe, de helyben is, gyorsan, biztosan és olesón eszközünk. Debreceni Autóforgalmi r. t. Hatvan-utca 53. Telefon: 15-12. 370

Szemklinikai
és szemorvosi receptekre 25 százalék engedélyt ad Löbl lésszerész, Piac-utca 63. 67

Veszek
aranyat, ezüstöt, ékszert, zálogcédulát — legmagasabb árban. Braun Adolf, Hatvan-utca 6. 282

Tessék meggyőződni,
hogy Kun József alismert uriszabó műhelyében legolcsóbb fazonárak vannak érvényben. Piac-utca 44. Tanulót felveszek, udvarban. 1584

Jó,
olesó munkát Glattstein kárpitosüzem készíti. Püspöki palota udvarban. 240

Privátok
pénzt elfogadjuk és első helyen bekebelezve, prima ingatlankra kihelyezzük. — Mindenkinél készséggel állunk rendelkezésére. Hitelszövetkezet. Szent Anna-utca 14. 2215

Tégla,
több száz ezer, új, nagyméretű, I. osztályú, júlyanosan eladó a téglagyár telepen átadva. Felvilágosítás: — Egyetem Központi épület üzemi irodánál. Telefon 24-00. 2377

Elelmiszer, ital

Fajborok,
saját termés, literenként is. Hordótételnél árendemény. Ó és új Blazsek. Arany János 30. szám. 2369

Üzlet, műhely, raktár

Irodahelyiségek
központi fűtéssel igen olesón, Piac-utca kiadók. Telefon: 15-12. 370

Raktár,
vagy műhelyhelyiségek igen olesón Piac-utca bérbeadó. Telefon 15-12. 370

Kossuth-utcai
üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezni — Debreceni Első Takarékpénztárnál. A

Vigkedvü M.-u. 2.
sz. üzlethelyiség — augusztusra kiadó. — Értekezni lehet Szent Anna 53. 2387

Kiadó
a Debreceni Ujság kiadóhivatalának a földszinti helyiségekbe való költözésével a Kossuth-utca 3. szám alatt az első emeleten két tágas szobából álló lakás irodának, üzlethelyiségnek rendkívül alkalmas. Értekezni lehet a Debreceni Első Takarékpénztárnál.

Kereslet

Buzaaljat,
repcéaljat, köleskeveréket egy kisebb, mint nagyobb mennyiségben megvételre keresek. Apafi-utca 20. 152

IKERABLAKOT.
130-140 cm. magasat keresek megvételre. — Ispóty-u. 13. szám. 1771

Költözés
előtt adja el papírhulladékját, selejtes iratait Klein Ferencnek, Jókai-utca 1-b. 1305

Könyvterjesztéshez
nagy ismerettséggel rendelkező bevezetőt ügynökök kerestetnek. Nyolc pengő kaució feltétlenül szükséges. gyakorlat nélküli egyénnel nem tárgyalunk. Értekezni lehet délután 3-4 óra között Debreceni Ujság szerkesztőségében, József kir. herceg-utca 16. szám. A

Ne tévessze szem elől, hogy

a próhirdetése 2 reggeli lapban

a Debreceni Ujság—Hajdúföld

Debreceni Független Ujságban

jelenik meg,

ha azt

Kossuth-u. 3 sz. alatt adia fel.

Ha tehát alkalmazottat, vagy állást keres, lakása kiadó, avagy butorozott szobát keres, bármilyen eladó, vagy bármit venni akar adja fel hirdetését

KOSSUTH-UTCA 3. SZAM
alatt és meg fog győződni róla, hogy biztos eredményt ért el. Felvilágosítást telefonon a 21-41 szám ad.

Keresek
használt, jó sparheltet megvételre. Cím a kiadóba kérek. 811

Eladó állatok

Fajgalamb,
tulszaparodás és helyszűke miatt eladó. Apafi-utca 20. 1406-a

Elő barányok
kaphatók Bethlen-utca 49. szám alatt, kd.

Elő
tejes peesenyé bárány szombati átvételre előjegyezhető. Kossuth-utca 54. 2352

Hangszer

Zongora,
jó állapotban eladó. Cím a kiadóban. 743

Gazdasági eszközök

Keresek
két garnitúra üzemi cséplőgépet, egy hatost és egy négyest, melynek elsőrendű bérésplést biztosítok, akár bérbe, akár részesedésre. Cím a kiadóban. 810

Butorok

Butorok,
konyhaberendezések kizárólag jó minőségben Csapó-utca 67., Bálint Józsefnél. 1990

Eladó
villany luszter, összcsereszkehető cseléd-ágy, egy politurozott ágy és gyermek vaságy. Megtekinthető 10 és 12 óra között Varga-utca 10. szám. 3. ajtó. 2350

Eladó föld

Simonyi-ut
legszebb részén háromszáz négyszögletes villatelek eladó. Máté ingatlaniroda, — Blaháné-utca 14. 2378

Eladó ház

Balhyány 14.
számu ház eladó. Kényelmes kötésön át vállalható. Kovács János ügyvéd. 2147

Nagy
jövedelmű kisház vagyonmegosztás miatt sürgősen eladó. Teleki utca 9. 2121

Deák Ferenc-utca 15.
számu ház, 50 hold onodódi tanyával vagy anélkül eladó. Ertekezni Csáthyánál, Deák Ferenc 9. 2371

Kisebb
házak olesó áron, kevés készpénzzel, kényelmes lefizetéssel átvehető. Kölesdönös, Kossuth-u. 8. 1991

Eladó ingóság

Használt
Singer férfi varrógép és szabó vasalókálya olesón eladó. Hatvan-u. 1., II. 17. 778

Keresek
kutszivattyu eladó. — Török Bálint-utca 18. 1299

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában.
Felelős kiadó: dr. PAJOR GYÓZÓ igazgató. Művezető: FRISS SÁNDOR.